

خشکسالی طولانی‌تر می‌شود

احد وظیفه، رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی عنوان کرد: احتمال می‌رود بارش‌ها در پاییز۱۴۰۰ دیرتر از زمان طبیعی آغاز شود. ازاین‌رو دوره خشکسالی طولانی خواهد بود. وی با اشاره به این‌که از ابتدای مهرماه تاکنون در کشور حدود ۱۳۰میلی متر بارش داشته‌ایم، افزود: این میزان نسبت به میانگین بلندمدت کشور بیش از ۴۰درصد کمتر است. /ایسنا

۸سال فعالیت حسن روحانی و مدیرانش به روزهای پایانی خود نزدیک شده است، در این بین این روزها برخی مدیران به جای پرداختن به وظایف سازمانی خود به مسائل حاشیه‌ای پیش از گذشته توجه می‌کنند. این مساله سبب شده شهروندان در برخی نهادهای خدماتی دچار مشکل شوند

عکس:

سایت ریاست جمهوری

وقتی مسئولان به فکر جامعه نیستند

دولت در آخرین روزهای کار خود، چه عملکردی در حوزه اجتماعی دارد؟

میثم اسماعیلی

جامعه

روzhای پایانی دولت‌ها در ایران براساس یک قانون نانوشته، روزهای عجیبی است. همانقدر مصوبات و تصمیمات عجولانه‌ای که در بدنه مدیریتی سازمان‌ها گرفته می‌شود تعجب‌برانگیز است که انفعال برخی ارگان‌ها و نهاده‌ها. دولت حکمرانی را رهاکرده و در دفاع از عملکرد هشت‌ساله‌اش مدام سخنرانی می‌کند و از سوی دیگر مخالفانش به جانسپنان احتمالی وعده‌زمین سوخته دولت را هشدار می‌دهند. نهاده‌ها زیربار مسوولیت هیچ تصمیمی نمی‌روند و روسا تازه به فکر اجرای تصمیمات زیرساختی و بنیادین افتاده‌اند در فاصله کوتاه ۵۰روز مانده به پایان عمر دولت دوازدهم تازه وزیرکشور برای تعیین تکلیف و نهایی‌سازی پرونده‌های مفتوح حوزه اقتصادی تـا قبل از پایان مهلت استـقرار دولت دوازدهم دستور ویژه صادر می‌کند و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست پس از سال‌ها در همین فاصله در بخشنامه‌ای، تصمیم‌گیری درباره برخی مسائل را به مدیران استانی محول می‌کند و خود دولت هم در اقدامی شگفت‌انگیز از طرح جوانی جمعیت حمایت می‌کند! اینها تازه تحولات رسمی است که از زبان مسوولان در رسانه‌ها اعلام شده وگرنه حجم تحولات دور از چشم دوربین رسانه‌ها بیش از آن چیزی است که تصور می‌شود؛ از تغییر وضعیت شغلی نیروهای نزدیک به جریان همسو با روسا در وزارتخانه‌ای بگیرید تا شتاب شگفت‌انگیز امضای قراردادهای جدید با شرکت‌های جدید در سازمان‌ها. این فرمول اما یک مجهول دیگر هم دارد و آن عدم فعالیت سازمانی معمول همان نهادهاست که در روزهای پایانی دولت‌ها رها شده است. نظام بهداشت و درمان وعده ۱۱۳میلیونی واکسیناسیونش با اتمام سهمیه واکسن متوقف‌مانده، وزارت آموزش و پرورش در آستانه تاپستان هیچ برنامه و طرحی برای آغاز سال تحصیلی جدید ندارد و سازمان محیط زیست طی اطلاعیه‌ای دست مدیران استان‌ها را برای اخذ تصمیمات باز گذاشته است. انگار وقتی مسوولان سهمی در آینده سپهر سیاسی نداشته باشند کار و طرح و برنامه اهمیتی ندارد، یک وادادگی نهادهی محض در روزهای پایانی دولتی که تا ۵۰روز دیگر ادامه دارد.

بلا تکلیفی در آغاز سال تحصیلی

با توجه به توقف موقت واکسیناسیون در ایران هنوز مشخص نیست در صورت عدم واکسیناسیون معلمان برگزاری کلاس‌های تحصیلی در سال جدید تحصیلی چگونه خواهد بود؟ این گزاره وقتی بیشتر نیازمند برنامه‌ریزی است که بدانیم تاکنون بیش از پنج میلیون نفر واکسن زده‌اند و از این تعداد فقط حدود۸۰۰هزار نفر موفق به دریافت هر دو دوز واکسن شده‌اند و با این حساب واکسیناسیون نزدیک به ۷۰۰هزار معلم در سراسر ایران کمی دور از واقعیت به نظر می‌رسد. فعالیت این وزارتخانه در روزهای پایانی دولت فقط محدود به بلا تکلیفی‌اش نسبت به آغاز سال تحصیلی نیست و این وزارتخانه پس از هشت سال تازه به یاد رتبه‌بندی معلمان افتاده است؛ مسـالـه‌ای که همه این سال‌ها مورد خواست معلمان بوده و به دلایل هزینه‌برودن از سوی دولت رد می‌شده است. حجت‌الاسلام علیرضا سلیمی، عضو هیات‌رئیسـه مجلس شورای اسلامی و عضو پیشین کمیسیون آموزش مجلس دراین باره به جام جم می‌گوید: «دوستان وزارتخانه آموزش و پرورش تازه بعد از هشت سال به یاد اجرای طرحی افتاده‌اند تا بار مالی بزرگی را به دولت آینده تحمیل کنند؛ چرا در همه این سالها به یاد اجرای این طرح نبودند؟»

کارهایی هست که نمی‌دانی

انجمن مددکاران اجتماعی می‌گوید می‌توانست با شناخت به موقع افراد نیازمند حسب نیاز آنها از چسبندگی این افراد به دولت با مساعدت‌ها و حمایت‌های صورت گرفته جلوگیری کند. جالب این‌که توجه ابتدایی درباره عدم ارائه این لایحه تأمین نشدن منابع مالی برای اجرای آن است هر چند از نگاه حسن موسوی چلک این توجه هیچ مبنای عقلانی ندارد و به واسطه جمعیت منابع سازمان‌ها قابل رفع بوده است اما جالب این‌که اگر طبق فرمول رفتار دولت‌ها بخواهیم گمانه‌زنی کنیم وقت آن است که در روزهای پایان دولت دوازدهم این لایحه هم به نوعی رنگ اجرا به خود بگیرد تا به قول موسوی چلک «حداقل افتخار آغاز این کار به نام دولت دوازدهم سند بخورد.»

نتایج مطالعه بالینی واکسن فخرا منتشر می‌شود

احمد کریمی، مدیر پروژه واکسن ایرانی فخرا بایان این‌که نتایج مطالعات این واکسن منتشر می‌شود، تصریح کرد: امیدواریم از اواسط تابستان با بهره‌برداری از کل زیرساخت‌ها، حدود یک تا ۵/۱ میلیون دوز واکسن کرونا را در ماه تولید کنیم. وی با اشاره به این‌که در فاز اول کارآزمایی بالینی واکسن با موفقیت به ۱۳۵نفر داوطلب تزریق شد، افزود: در این فاز بی‌خطری واکسن فخرا محرز شد و فاز دوم کارآزمایی بالینی این واکسن روی ۵۰۰نفر داوطلب در تهران از ۱۹خرداد آغاز شده است. /تسنیم

کاری نکردن؛ بهترین عملکرد محیط زیست

قصه تحرکات و تصمیمات عجیب نهادهای وابسته به دولت در روزهای پایانی مربوط به دولت دوازدهم نمی‌شود و همان‌طور که گفته شد این سنت نانوشته از دیرباز وجود داشته اما حجم این اتفاقات وابسته به رفتار دولت‌ها تغییر کرده است. علیرضا سلیمی معتقد است وقتی افراد با تابلوی حزبی وارد حوزه خدمتی خود می‌شوند بنابرین تصمیمات و اجرای برنامه‌های آنها هم وابسته به نوع نگاه حزبی‌شان است، نه معطوف به حوزه خدمت. او مصداق این اعتقادش را تبری جستن بسیاری از مدیران و حتی معاونین و زرا در روزهای پایانی عمر دولت می‌داند. اما جرای رهاشدگی اجرایی نهاده‌ها در سازمان محیط زیست اما آشکارتر است.

اگر وزارتخانه آموزش و پـرورش هنوز برنامه مدونی برای سال تحصیلی تازه ندارد این سازمان در روزهای پایانی دولت بسیاری از اختیاراتش را طی بخشنامه‌ای به ادارات کل استان‌ها تفویض می‌کند و چند روز بعد هم از سند برنامه ارتقای فرهنگ حفاظت از محیط زیست رونمایی می‌کند تا با تفاخر اعلام کند: «ورود محیط زیست به حوزه شورای فرهنگ عمومی در دولت دوازدهم صورت گرفته است.» عیسی کلانتری که به باور کارشناسان و دوستداران محیط زیست ایران، صاحب سیاه‌ترین دوره ریاست بر این سازمان است پس از گذشت هشت سال از عمر دولت از فرسایش بی‌رویه خاک و بحران آب و آلودگی هوا و لزوم حفظ محیط زیست حرف زده است! از محمد کتکانیک، فعال محیط زیست درباره رهاشدگی این سازمان در روزهای پایانی دولت می‌پرسیم. او معتقد است کارنامه سازمان محیط زیست آنقدر سیاه و ناکارآمد بوده که حالا هر فعال و دوستدار محیط زیستی آرزویش قرارگیری در موقعیت کنونی است. او به جام جم می‌گوید: «ساختار سازمان محیط زیست به قدری برای طبیعت ایران تباهی آورده که ایده‌آل ترین وضعیت انفعال این سازمان است.» این فعال محیط زیست به جام جم می‌گوید نگرانی ریاست این سازمان در ماه پایانی عمر دولت درباره آلودگی هوا و فرسایش خاک و شرایط اضطراب آب تنها یک نمایش کاری برای توجیه ناکارآمدی خود است.

این گفته از زبان اسماعیل کهرم به روزنامه جام جم هم به نوعی دیگر تکرار می‌شود. او هم معتقد است اساسا تفویض اختیار از سوی رئیس سازمان به مدیرکل استان‌ها یا رونمایی از سند برنامه ارتقای فرهنگ حفاظت از محیط زیست اتفاق بدی نیست اما زمان این کار نشان می‌دهد تنها دلیل آن «نمایش سیابازی» است. او به جام جم می‌گوید: «نه سند رونمایی‌شده توسط عیسی کلانتری و نه تفویض اختیارات او هیچ اثر اجرایی ندارد و تنها دلیل انجامش اجرای نمایشی برای توجیه عملکرد نامناسبش در دوره ریاست است.»

اعتمادی که هدر می‌رود

رئیس دولت دوازدهم به صراحت می‌گوید: «همان‌طور که در ماه اول عمل کردیم در ماه آخر نیز عمل می‌کنیم.» برنامه اصلی دولت دوازدهم در صد روز پایانی آن‌طور که معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهوری می‌گوید متمرکز بر اجرای دوماموریت محوری است: «احیای سند برجام» و «اجرای سند واکسیناسیون ملی.» پیش از این هم کیانوش چنپاور وعده داده بود تا پایان عمر دولت دوازدهم ۱۳میلیون نفر واکسینه خواهند شد. این در حالی است که آخرین آمارهای منتشر شده نشان از این دارد که فقط نزدیک به ۸۳۰هزار نفر موفق به دریافت هر دو دوز واکسن شده‌اند؛ یعنی چیزی کمتر از یک درصد کل جمعیت ایران. همان روند کند واکسیناسیون هم حالا یک هفته است که به دلیل اتمام سهمیه واکسن یا آن‌طور که وزارت بهداشت می‌گوید «بدعهدی فروشندگان واکسن» متوقف شده است. همین شماایل نشان را از بی انگیزگی در اجرای تصمیمات بالادستی وزارت بهداشت و درمان در روزهای پایانی دولت دارد. آن هم تصمیمی که به گفته خود دولت به عنوان یکی از دو «ماموریت محوری» دولت تا اتمام این دوره قرار است انجام شود. در حوزه بهداشت و درمان هم همان سوال پیشین را (این بار از ابرج خسرونی، رئیس جامعه پزشکان متخصص داخلی ایران می‌پرسیم. او هم معتقد است این ایراد معطوف به نظام اداری ایران می‌شود و ادامه این رفتار نه تنها باعث اختلال در عملکرد مسوولان می‌شود بلکه زیان اصلی را مردم می‌بینند. خسرونیا هم مصداق آشکار این عیب را در وضعیت کنونی بهداشت و درمان ایران در نحوه واکسیناسیون ملی می‌داند و می‌گوید: «این‌که در پایان دولت وعده ۱۱۳میلیونی واکسیناسیون می‌دهیم منطق بر واقعیت کنونی وضعیت ما نیست، همین وعده به سرانجام نرسیده باعث شکل‌گیری مطالبه منفی مردم می‌شود و به همین دلیل به نارضایتی عمومی مردم و دلسردی آنها از بدعهدی صورت گرفته می‌شود. این در حالی است که اعتماد به نظام درمانی یکی از سرمایه‌های جوامع محسوب می‌شود و با این عملکرد ما این سرمایه را به راحتی از بین می‌بریم.»

بازی با جمعیت

جالب است اگر انتقاد اصلی و بنیادین به مرکز امور زنان و خانواده دولت مبنی انفعال محض بوده این قصه اما در برابر با فعالیت‌های جمعیتی صورت گرفته توسط دولت جایگاه خوبی دارد به این مفهوم که انفعال در حوزه سیاست‌های جمعیتی وضعیت خوبی بوده است! چراکه سیاست‌های جمعیتی دولت نه تنها در موضع انفعال نبوده که به نوعی مقابل همان سیاست‌ها قرار گرفته است. پیرامون این موضوع گزارشی ۱۲خرداد منتشر شده اما آنچه پای این موضوع را دوباره به این گزارش کشانده رفتار نمایشی دولت درباره توجهات ویژه اخیرش درباره جمعیت است. صالح قاسمی، پژوهشگر تحولات جمعیت معتقد است انجام کارهای نمایشی دولت در ماه‌های پایانی در مورد موضوعی که آن را باور ندارد با دو رویکرد صورت می‌گیرد. او به جام جم می‌گوید: «یک رویکرد این است که دولت می‌خواهد در کارنامه کاری‌شان اسمی از حوزه جمعیت داشته باشد و دوم این‌که مصوباتی را تأیید می‌کند مثل طرح جوانی جمعیت با علم به این‌که اجرای آن مصوبات در دولت آینده خواهد بود.» تنها طرح جوانی جمعیت نیست که حالا به صورت نمایشی از سوی دولت تأیید شده است؛ آن‌طور که قاسمی می‌گوید مواد ۱۰۱و ۱۰۲و ۱۰۳ برنامه ششم توسعه رویکردهای جمعیتی داشته اما دولت تدبیر و امید موکدا با این مواد مخالفت کرده و آنها را اجرایی نکرد اما در مقطع کنونی که برنامه هفتم توسعه در حال نگارش است دولت اعلام کرده این برنامه با رویکردهای جمعیتی خواهد بود!

تعمیل انتصاب، تعلل اجرا

هر چند وزارت علوم از انتقال بستر آموزشی به فضای مجازی نشان می‌دهد اما آموزش به است اما تجربه سال گذشته نشان داد زیرساخت‌های این وزارتخانه در برابر بحرانی همچون کرونا بسیار آسیب پذیر است. وزارت علوم در سالی که گذشت البته که با بحران‌های دیگری هم روبه‌رو بود و در حوزه‌های دیگر هم خبرسازی شده بود که اصلاحات بر برگزاری کنکور یکی از آن موارد است. فارغ از این موضوع اما این وزارتخانه هم طبق فرمول رایج روزهای پایانی دولت دوازدهم هیچ ایده و برنامه مدونی برای آغاز سال تحصیلی دانشگاه‌ها ندارد.

هنوز دانشجویان ورودی سال اول و دانشجویان قدیمی‌تر نمی‌دانند کلاس‌های دانشگاه‌ها به صورت حضوری برگزار می‌شود یا ادامه روند سال گذشته است. آخرین خبر معاون آموزشی وزارت علوم در پایان اردیبهشت امسال اعلام کرده و شرط برگزاری حضوری کلاس‌ها را منوط به واکسیناسیون دانشجویان دانسته است. حتی در صورت برگزاری هم هنوز وضعیت خوابگاه‌های دانشجویی مشخص نیست و با توجه به پایان عمر دولت دوازدهم به نظر می‌رسد برنامه‌ای هم در این فاصله زمانی از سوی وزارت علوم اعلام نشود اما جالب این که بررسی‌ها نشان می‌دهد طی یک سال گذشته و خصوصا ماه‌های اخیر حواشی انتصاب دولتی‌ها در دانشگاه‌های مختلف، حتی بیشتر از هفت سال گذشته بوده است! چراکه دانشگاه‌ها به لحاظ وجهه اجتماعی و علمی مناسب در جامعه و همچنین حقوق و موقعیت مالی مناسب و متصل بودن به بدنه دانشجویی و پویای جامعه همواره یکی از بهترین گزینه‌ها برای سیاست‌یونی بوده که با پایان یافتن سمت خود در دولت جایگاه خود را در بدنه دانشگاه پیدا کنند.

از وام يك ميلياردي تا تفكيك معاونت جوانان

سنجه قضاوت عملکرد معاونت امور جوانان وزارت ورزش، اگر آماری باشد که منتشر شده، بی‌انصافی است این عملکرد را نامناسب بدانیم، از افزایش سازمان‌های مردم‌نهاد ۵۴ تشکیل رسمی به ۳۱۲ تشکیل بگیرید تا افزایش سرانه ورزشی و افزایش چند صد برابری مراکز مشاوره ازدواج. اما شاید مهم‌ترین کار این معاونت طی هشت سال گذشته، معطوف به تغییر ساختار فوری این معاونت و تفکیکش از وزارتخانه ورزش بود که البته به سرانجامی نرسید. در کنار این موضوع اما در سال پایانی عمر دولت دوازدهم وعده‌های غیرمنطقی هم از زبان مسوولان شنیده می‌شد که با توجه به رویه اشاره شده خیلی اتفاق عجیبی نبود. به عنوان مثال چند ماه پیش مسوولان این معاونت از تصویب احتمالی طرحی خبر دادند که براساس آن قرار بود «به هر جوان ایرانی يك ميليارد تومان وام پرداخت شود.» این در حالی است که هنوز در تأمین اعتبار وام از بوداج مشکلات بسیاری پیش رو قرار دارد و بانک‌ها با اگره زیر بار این تسهیلات می‌روند. ایده‌آل معاونت امور جوانان برای این طرح هم این بود که بتوان آن را در لایحه بودجه ۱۴۰۰ گنجاند و البته این طرح سرانجامی پیدا نکرد و همچنان در مرحله بررسی تخصصی مسکوت مانده است. این درحالی است که این روزها در این معاونت، حتی خبری از مطرح کردن چنین طرح‌هایی هم نیست. 📰